

Una economia no financiaritzada

La financiarització de l'economia mundial és l'origen de l'actual crisi econòmica que ha commocionat el món des del 2008. La crisi desencadenada per les hipoteques *subprime* als EE. UU. i la seva extensió per tot el món ha provocat el patiment de milions de persones per l'augment de l'atur, els desnonaments i l'atac definitiu a l'Estat del Benestar (Col·lectiu RETS, 2013; George, 2010). És més, podem dir que estem davant una nova era en la qual el capitalisme s'ha orientat cap a l'especulació més que a la producció e inversió real.

Ecologistes en Acció proposava ja l'any 2009 les següents mesures: posar límits a la creació de diners lligant la moneda a valors físics; implantar un sistema de canvis fixes per a les divises; limitar el moviment internacional de capital mitjançant, per exemple, la taxa Tobin; regular i fer més transparents les operacions dels mercats amb l'obertura dels seus llibres al públic; prohibir als bancs prestar diners per sobre dels depòsits que tenen i sotmetre la banca a control públic i democràtic, forçant-la així a actuar sota criteris d'equitat, solidaritat i sostenibilitat¹. És a dir, es proposa donar marxa enrere a la desregulació financera de les dècades preferents.

Per la seva part, també economistes com Costas Lapavitsas s'han mostrat a favor d'un canvi de sistema econòmic. La idea seria fer fluir el crèdit cap a les empreses no financeres i les famílies sota la condició de tornar els préstecs de manera regular i sota una taxa d'interès determinades i públiques que podrien variar en funció dels objectius de la política social a seguir. No obstant, Lapavitsas és conscient que el món ha canviat molt des de l'època daurada del keynesianisme i és per això que aposta per la necessitat de buscar noves maneres de proveir serveis públics incorporant pràctiques comunals i democràtiques.

És aquí on creiem que poden entrar iniciatives com Coop57, una cooperativa de serveis financers orientada al cooperativisme de treball associat i ampliant posteriorment la seva acció cap a l'economia social i solidària. La importància d'iniciatives financeres d'aquest tipus, si bé poden considerar-se com de baixa densitat si les comparem amb la gran banca, són fonamentals per la desfinanciarització de l'economia de la qual aquí estem tractant. Els seus principis ètics i el seu funcionament intern, trenquen de manera clara amb una de les dinàmiques més esteses en la gran banca i les caixes d'estalvis en els últims anys. És a dir, estan enfocades a la producció de beneficis per a tota la societat i no a l'extracció de rendes de la ciutadania. Són transparents en la seva manera de fer i en el seu ADN està la participació directa dels implicats en les seves activitats. Diferències que són notables si es comparen amb l'estafa als preferentistes que han patit els ciutadans de Catalunya i l'Estat espanyol al llarg d'aquests anys. D'altra banda, conscients a més de la retirada de l'Estat en el que a polítiques socials orientades al benestar i en un sentit multidimensional es refereix, han tractat de cobrir aquestes manques mitjançant una iniciativa que és ciutadana i que vol ajudar als seus conciutadans, i no aprofitar-se d'ells fent caixa de la reducció del salari real de les persones i dels seus problemes per arribar a fi de mes. Però sobretot la seva importància radica que la seva activitat està lligada al territori on es realitzen les activitats financeres que finança, al marge doncs dels grans circuits financers internacionals on es financen les grans empreses transnacionals, responsables directes aquestes últimes, del daltabaix social i econòmic que avui dia patim.

Una altra de les estratègies i alternatives polítiques que han ressorgit en els últims temps és el de les auditories ciutadanes del deute. L'aposta de les auditories passa per recuperar la

¹ Vegi's la pàgina web de l'ONG Ecologistes en Acció <http://www.ecologistasenaccion.org.es/spip.php?article12530> Visitada el 23 de març del 2015

sobirania i el control ciutadà sobre l'economia i els comptes públics, identificant, allí on hi hagi, deutes il·legítims que no s'haurien de pagar, ja que són un atemptat directe contra el benestar i els drets socials de les persones.

El control i vigilància dels comptes i de l'economia, o en última instància l'aprofundiment democràtic començant per l'àmbit municipal és la principal alternativa política que planteja aquest moviment ciutadà. Una alternativa fonamental mentre sense consciència i coneixement del que ocorre al nostre al voltant és molt complicat construir una societat més justa.